

College van Toezicht collectieve beheersorganisaties

Auteurs- en naburige rechten

██████████
Voorzitter
Federatie Auteursrechtbelangen
Lange Voorhout 86/12
2514 EJ DEN HAAG

Postadres:
Postbus 15072
1001 MB Amsterdam

Bezoekadres:
Herengracht 566
1017 CH Amsterdam

Telefoon: 020 30 30 261

Internet: www.cvta.nl

Contactpersoon	J.W. Holtslag
E-mail	info@cvta.nl
Datum	5 augustus 2014
Onderwerp	Beheerskosten en collectieve bestedingen

Geachte ██████████,

In antwoord op uw brief van 26 mei 2014 inzake verantwoording over beheerskosten en collectieve bestedingen wil ik u als volgt informeren.

Het College ziet in zowel de huidige nationale wetgeving inzake het toezicht op collectieve beheersorganisaties, de daarop van toepassing zijnde AMvB (Besluit van 25 juni 2013 inzake uitvoering van de Wet toezicht) alsmede in de recent vastgestelde Europese Richtlijn collectief beheer voldoende duidelijke kaders voor hetgeen onder 'de beheerskosten voor de inning, het beheer en de verdeling van gelden' (Wet Toezicht op collectieve beheersorganisaties, art 2, lid 2h) moet worden verstaan. Op het punt van de bestedingen voor sociale en culturele doeleinden is de huidige nationale wetgeving minder expliciet, maar moet naar de mening van het College worden aangesloten bij de meer algemene bedoeling van de wetgever met betrekking tot inhouding van gelden ten laste van de verdeling aan rechthebbenden.

Ten principale is de wetgever van oordeel dat collectieve beheersorganisaties (CBO's) terughoudend dienen te zijn met het besteden van gelden aan andere doeleinden dan aan de verdeling aan rechthebbenden en de wetgever voorziet hierop toezicht door ons College. Dit geldt ook voor bestedingen met betrekking tot sociale en culturele doeleinden.

Bij de Kamerbehandeling van de eerste Toezichtswet voor het collectief beheer van auteurs- en naburig recht komt dit reeds tot uitdrukking (Tweede Kamer, Vergaderjaar 2001-2002, 27 775, nr. 5), naar aanleiding van de constatering dat niet alle CBO's over fondsen voor sociale en culturele doeleinden beschikken:

“Het college gaat daarom niet bij voorbaat controleren of iedere beheersorganisatie wel een deel van de gelden aan algemene doeleinden besteedt. Als echter een beheersorganisatie met instemming van de rechthebbenden heeft besloten om dat wel te doen, dan is er ingevolge artikel 2, tweede lid, onderdeel c zeker een toezichthoudende taak voor het college weggelegd. Zo zal het college kunnen nagaan of een beheersorganisatie ook inderdaad tot de afgesproken reserveringen overgaat en daaromtrent voldoende inzicht verschaft aan rechthebbenden, bijvoorbeeld via het repartitiereglement. Ook zal het college ervoor hebben te waken dat de te reserveren middelen qua omvang binnen redelijke grenzen blijven, opdat de onderlinge solidariteit die ten grondslag ligt aan fondsen voor sociaal-maatschappelijke en culturele doeleinden in evenwicht blijft met de legitieme aanspraak van rechthebbenden op hun aandeel in de geïnde gelden. Dit alles valt binnen het feitelijk uitvoeren van de repartitietak, en is daarmee onderworpen aan het toezicht van het college.”

Het feitelijk gebruik van sommige CBO's om fondsen aan te houden voor sociale en culturele doeleinden heeft ertoe geleid dat het College feitelijk 2 categorieën *inhoudingen* van de verdeling aan rechthebbenden onderscheidt:

1. Inhoudingen ten behoeve van alle directe en indirecte beheerskosten van CBO's.
2. (Indien rechthebbenden hiermee hebben ingestemd) inhoudingen ten behoeve van bestedingen voor sociale en culturele doeleinden.

Ad 1. Met betrekking tot de (directe en indirecte) beheerskosten geeft de nieuwe Wet Toezicht collectieve beheersorganisaties en de daarop van toepassing zijnde AMvB een voor het College herkenbaar kader mee. Onder beheerskosten verstaat de wetgever alle kosten die, direct dan wel indirect, samenhangen met de inning, verdeling en het beheer van gelden.

Als beheerskosten zijn *onder meer* te kwalificeren: promotie-, facturering-, repartitie- en incassokosten, de kosten voor huur of onderhoud van gebouwen, de kosten van traceren van rechthebbenden, investeringen in informatiesystemen, kosten verbonden aan de ontwikkeling van licenties alsmede de bezoldiging van personeel (Tweede Kamer, vergaderjaar 2008-2009, 31 766, nr. 7).

Het gaat daarbij naar de mening van het College niet alleen om kosten die gemaakt worden ten behoeve van de incasso-, beheers- en verdelingsactiviteiten van een individuele CBO, maar ook om de kosten die deze CBO's maken om collectieve activiteiten te financieren die gericht zijn op het versterken en verbeteren van incasso, beheer en verdeling van gelden. Ook deze kosten leiden immers tot een inhouding van gelden ten laste van rechthebbenden. Hiertoe rekent het College ook eventuele kosten voor collectieve belangenbehartiging, collectieve promotie en marktwerkingsactiviteiten en voor collectieve handhavings- en opsporingsactiviteiten van respectievelijk Voi@e, de Federatie van Auteursrechtenbelangen en de Stichting Brein.

Ad 2. Met betrekking tot de inhouding van gelden voor sociale en culturele doeleinden zijn in de huidige Wet Toezicht geen nadere bepalingen opgenomen. Het College stelt zich op het standpunt dat de bestedingen aan dergelijke doeleinden niet kunnen worden opgevat als *kosten* die direct of indirect verband houden met de inning, verdeling of het beheer van gelden door individuele CBO's of een collectief van CBO's.

Zoals u in uw brief terecht stelt is dit onderscheid in deze 2 categorieën inhoudingen ook in de EU-Richtlijn collectief beheer opgenomen. Het betreft inhoudingen die samenhangen met 'beheerskosten' ('management fee') en 'andere inhoudingen van rechteninkomsten' ('other deductions'). Met deze laatste categorie inhoudingen doelt de EU-Richtlijn op sociale, culturele en educatieve diensten (artikel 12). Wat hieronder dient te worden verstaan wordt in de EU-Richtlijn verder niet toegelicht. Wel stelt de EU-Richtlijn hieraan eisen van transparantie, toegankelijkheid en de mogelijkheid tot besluitvorming door de leden of organisaties die rechthebbenden vertegenwoordigen. Dit sluit naar mening van het College goed aan bij de voorwaarden die het College heeft opgenomen met betrekking tot de sociale en culturele fondsen van CBO's in zijn notitie "Sociaal Cultureel Beleid CBO's" (12 december 2010):

- **Inpraak:** rechthebbenden dienen een stem te hebben in inhouding en besteding van sociale en culturele fondsen.
- **Transparantie:** De onttrekkingen dienen zowel vooraf als achteraf transparant te zijn voor rechthebbenden, waarbij gelden op basis van objectieve criteria worden ingehouden en besteed.

- Buitenproportionele reserves, ook met betrekking tot sociaal culturele fondsen of andere collectieve doeleinden dienen te worden vermeden; in de regel dienen opgebouwde reserves binnen 3 jaar te worden besteed.

Onze notitie geeft daarmee, in lijn met de EU-Richtlijn, geen inhoudelijke definitie van datgene wat onder sociale en culturele bestedingen dient te worden begrepen, maar regelt vooral de inspraak van rechthebbenden en transparantie van bestedingen.

Het College beschouwt het niet als zijn taak om een uitputtende opsomming te geven van hetgeen onder sociale, culturele en educatieve doelen en/of diensten dient te worden verstaan. Wel is het College van mening dat activiteiten die evident direct of indirect een bijdrage leveren aan de incasso, de repartitie of het beheer van gelden door CBO's, ongeacht of dit activiteiten betreft van individuele CBO's of een collectief van CBO's, niet als sociale, culturele of educatieve doelen en/of diensten moeten worden aangemerkt, mede in het licht van de bovengenoemde onderlinge solidariteit die ten grondslag ligt aan dergelijke doelen. Voor het College weegt daarbij ook dit mee, dat zijn toezicht mede gericht is op een verantwoorde beperking van de beheerskosten. Om die taak naar behoren te (kunnen) vervullen, moet het College er ook op toezien dat er geen kosten die in feite als beheerskosten zijn aan te merken, onder een andere titel worden verantwoord.

Het College is zich daarom ten volle bewust van het feit dat zijn standpunt ten aanzien van hetgeen onder sociaal, culturele en educatieve doelen dient te worden verstaan, als gevolg heeft dat collectieve kosten voor onder andere Voi©e, Brein en de Federatie van Auteursrechtenbelangen bijdragen aan het totaal van beheerskosten van een CBO of indien sprake is van een 'keten' van inning en verdeling van gelden, de beheerskosten van deze keten.

Dit zal het College dan ook nadrukkelijk betrekken bij zijn beoordeling van beheerskosten, ook in het licht van mogelijke verklaringen voor beheerskosten van CBO's die zich boven en onder de in de AMvB genoemde grens van 15% van respectievelijk inning of verdeling in enig jaar bevinden. Het College ziet deze grens dan ook als richtlijn en niet als harde norm ten behoeve van een positieve of negatieve oordeelsvorming voor de (omvang van) kosten.

In de mogelijke verklaringen voor beheerskosten ziet het College belangrijke aanknopingspunten voor de in de AMvB opgenomen opgave aan marktpartijen om, in overleg met het College, de periode tot 1 januari 2015 te benutten om de transparantie en onderlinge vergelijkbaarheid van beheerskosten uit te werken. Dit resultaat kan dan op zijn beurt worden gebruikt bij de normering van beheerskosten in de periode na 1 januari 2015.

Hoogachtend,

J.W. Holtslag
Voorzitter CvTA